

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Wasze ręce trzeci numer Newslettera, na łamach którego staramy się podsumować ponad dwunastoletnią obecność polskich żołnierzy w Islamskiej Republice Afganistanu. Trzeci numer poświęcamy informacjom o działalności operacyjnej (kinetycznej) realizowanej przez żołnierzy Polskiego Kontyngentu Wojskowego. Więcej informacji o Polskim Kontyngencie Wojskowym znajdziecie na stronach www.do.wp.mil.pl oraz www.isaf.wp.mil.pl.

Redakcja.

EWOLUCJA CHARAKTERU MISJI

Głównym celem obecności sił międzynarodowych w Afganistanie było ustabilizowanie sytuacji wewnętrznej, poprawa warunków bezpieczeństwa oraz wsparcie dla władz lokalnych, co miało ułatwić normalizację życia w tym kraju. Po dziesiątkach lat wojen, wewnętrznych konfliktów i niepokoїв mieszkańcy Afganistanu oczekiwali

Operacje kinetyczne – działania

na polu walki zmierzające do zniszczenia przeciwnika przy użyciu środków przymusu bezpośredniego lub pośredniego.

Źródło:

<http://www.smallwarjournal.com>

spokoju. W związku z brakiem odpowiednio przygotowanych do tego afgańskich sił policyjnych i wojskowych, które byłyby w stanie samodzielnie zapewnić bezpieczeństwo, do działań włączyła się społeczność międzynarodowa. Wśród podejmowanych działań, obok tych o charakterze strictly operacyjnym, podjęto jednocześnie wysiłek zmierzający do odbudowania Afgańskich Sił Bezpieczeństwa. Obecnie, po ponad dekadzie wysiłków, udało się stworzyć na tyle liczne i dobrze wyszkolone oddziały policji i wojska, które są w stanie skutecznie działać na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

Swój wkład w obszarze działań operacyjnych (kinetycznych) mają też Polacy, biorący udział w misji ISAF od 2007 r. Przez ten czas ewoluował zarówno skład i struktura organizacyjna kontyngentu, zakres jego zadań, jak też wyposażenie i miejsce stacjonowania.

Cele i zadania dla poszczególnych zmian Polskiego Kontyngentu Wojskowego realizującego misję w Islamskiej Republice Afganistanu wynikały ze „Strategii zaangażowania Polski w Afganistanie”. PKW realizował zadania w trzech etapach:

Etap I – trwający do października 2010 r. – etap realizowany w ramach misji stabilizacyjnej i doradczo-szkoleniowej (I-VII zmiana), którego celem było zapewnienie swobody operacyjnej w prowincji Ghazni oraz poprawa poziomu bezpieczeństwa własnych żołnierzy poprzez stopniowe narastanie sił na teatrze. Ponadto, wspieranie działań władz lokalnych oraz realizacja działalności doradczo-szkoleniowej i partnerstwo podczas realizacji zadań wspólnie z Afgańskimi Siłami Bezpieczeństwa.

Etap II – od października 2010 r. do maja 2013 r. – obejmował przedsięwzięcia w ramach misji stabilizacyjno-szkoleniowej (VIII-XI zmiana) i misji szkoleniowo-stabilizacyjnej (XII zmiana), którego głównym celem było utrzymanie osiągniętego poziomu bezpieczeństwa w etapie I oraz skoncentrowanie wysiłku PKW na szkoleniu i

doradztwu Afgańskim Siłom Bezpieczeństwa, a także zwiększenie zakresu działalności pomocowej, polepszającej standard życia miejscowej ludności¹.

Etap III – od maja 2013 r. do grudnia 2014 r. – to realizacja przedsięwzięć w ramach misji doradczo-wspierającej (XIII –XIV zmiana) ukierunkowanej na osiągnięciu zdolności do wycofania PKW, a także wsparcie i doradztwo w działalności operacyjnej, realizowanej samodzielnie przez Afgańskie Siły Bezpieczeństwa oraz władze prowincji Ghazni. Jednocześnie w tym etapie realizowane jest planowe wycofanie sprzętu do kraju według planu i harmonogramu, w związku z zakończeniem udziału w misji ISAF z końcem grudnia 2014 r.

CODZIENNA DZIAŁALNOŚĆ

Cele poszczególnych etapów polskiej obecności w Afganistanie żołnierze realizowali w ramach swoich codziennych obowiązków. Znaczna ich część była niezmienna, bez względu na ogólny charakter zadań mandatowych określonych dla konkretnej zmiany pełniącej służbę w Afganistanie.

Priorytetem pozostawało utrzymanie bezpieczeństwa i swobody manewru na głównych szlakach komunikacyjnych w prowincji Ghazni, w tym na najważniejszej drodze łączącej Kabul z Kandaharem, której część (Higway – 1) przebiega przez prowincję Ghazni. By wypełnić to zadanie, żołnierze pododdziałów bojowych w trakcie trwania każdej zmiany wykonywali setki patroli. Ich zadaniem było nie tylko zapewnienie bezpieczeństwa w poruszaniu się po prowincji, ale także manifestowanie obecności wojsk koalicyjnych wśród mieszkańców.

JPEL – Joint Prioritized Effects

List – połączona lista priorytetowych celów. Znajdują się na niej osoby najbardziej poszukiwane przez afgański wymiar sprawiedliwości i Międzynarodowe Siły Wsparcia Bezpieczeństwa.

Równie istotną metodą zwiększania bezpieczeństwa, obok patrolowania, było prowadzenie operacji mających na celu likwidację grup rebeliantów operujących na terenie prowincji. Od samego początku były to działania prowadzone wspólnie ze stroną afgańską. W miarę postępu w budowaniu Afgańskich Sił Bezpieczeństwa zmieniały się proporcje w zaangażowaniu w nie Polaków i Afgańczyków, na korzyść tych drugich.

Operacje te były na ogół prowadzone na zasadzie taktyki cordon&serach (otocz i przeszukaj), w których Polacy tworzyli zewnętrzny pierścień zamykając daną strefę (jedną wioskę lub kilka wiosek jednocześnie), w której prowadzono działanie. Do tak zabezpieczonej strefy wkraczali afgańscy policjanci i żołnierze, którzy byli odpowiedzialni za szczegółowe sprawdzenie domostw. Ten sposób działania pozwalał na skuteczne prowadzenie operacji, przy jednoczesnym poszanowaniu dla zasad kulturowych typowych dla tego regionu.

Każda taka operacja poprzedzona była pracą rozpoznawczą i wywiadowczą, jaką wykonywały komórki wywiadu i kontrwywiadu wojskowego, a także bezzałogowe środki rozpoznawcze. Wielokrotnie w działaniach wymagających dużej precyzji, a wymierzonych w osoby znajdujące się na tzw. liście JPEL, wykorzystywano żołnierzy Sił Specjalnych. To dzięki nim udało się m.in. kilkakrotnie odbić zakładników przetrzymywanych przez grupy przestępcze.

Główny ciężar zapewnienia bezpieczeństwa w prowincji, poprzez prowadzenie patroli, wykrywanie miejsc podłożenia ładunków wybuchowych, przechwytywania składów broni, amunicji i materiałów do produkcji min-

¹ Temu zagadnieniu poświęcony był [Newsletter numer 2](#)

pułapek spoczywał na żołnierzach zespołów bojowych wspólnie z sekcjami rozminowania. Tylko w trakcie VIII zmiany wykryto i zneutralizowano 108 IED, co stanowiło 66% wszystkich incydentów z użyciem IED (163). W trakcie tej samej zmiany sekcja przewodników psów sprawdziła 2580 pojazdów wjeżdżających na teren bazy, pod względem przewożenia w nich ładunków materiałów wybuchowych oraz broni.

Tabela 1 Zestawienie na podstawie danych DO RSZ*

Zmiana	Operacje	Patrole
IV	26	1191
V	23	1761
VI	21	3030
VII	43	3665
VIII	46	4241
IX	56	2882
X	43	1228
XI	149	1043
XII	52	1669
XIII	35	1044

Wśród rzeczy zabezpieczanych w trakcie likwidacji składów broni i materiałów do produkcji min-pułapek najczęściej znajdowano: rakiety różnego rodzaju, granatniki przeciwpancerne RPG-7, granaty moździerzowe, miny różnego typu, broń strzelecką różnego typu. Nierzadko udawało się nie tylko zlikwidować taki skład, ale też zatrzymać korzystających z nich rebeliantów. Dla przykładu w czasie VI zmiany zatrzymano 42 rebeliantów, w czasie VII zmiany zatrzymano ich 243, a w czasie XI zmiany 127. Często w trakcie realizowania tego typu operacji przechwytywano także narkotyki.

Prowadząc swoją działalność operacyjną nie tylko likwidowano składy amunicji i zatrzymywano niebezpiecznych przestępców lub rebeliantów. W czasie każdej zmiany żołnierze przeszukiwali setki samochodów sprawdzając czy nie wykorzystuje się ich do wwożenia na teren prowincji Ghazni broni lub narkotyków. Szczególnie odpowiedzialne zadanie wykonywali saperzy likwidując znajdowane przez patrole, ale także zgłaszane przez mieszkańców, improwizowane ładunki wybuchowe – IED (improvised explosive device)

*Dane zbiorcze za okres, w którym PKW odpowiadał za prowincję Ghazni.

BUDOWANIE AFGAŃSKICH SIŁ BEZPIECZEŃSTWA

Bardzo ważnym aspektem działalności operacyjnej Polskiego Kontyngentu Wojskowego było budowanie Afgańskich Sił Bezpieczeństwa. Dotyczyło to w głównej mierze policji i wojska, ale także straży pożarnej, czy systemu reagowania kryzysowego. Zadanie to realizowały wyspecjalizowane zespoły doradczo-łącznikowe. W przypadku wojska były to tzw. OMLT (Operational Mentoring Liason Team), a w przypadku policji – POMLT (Police Operational Mentoring Liason Team). Wraz ze zmianą charakteru misji na doradczo-szkoleniową zespoły przeformowano w ekipy doradcze MAT (Military Advosore Team) i PAT (Police Advosore Team). Dzięki tej działalności udało się wyszkolić kilka tysięcy policjantów i żołnierzy, którzy początkowo pod okiem polskich żołnierzy, a ostatnio samodzielnie, realizowali działania mające na celu poprawę warunków bezpieczeństwa w prowincji. Duże zastugi w szkoleniu wniosła, kierowana przez żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, Akademia Policyjna.

Także w ramach działalności operacyjnej wspierano cywilną administrację, wymiar sprawiedliwości i struktury władzy państwowej. Dzięki temu, po ponad siedmiu latach, jakie Polacy spędzili w prowincji Ghazni, udało się stworzyć podstawy do tego, by Afgańczycy sami mogli zadbać o swoje bezpieczeństwo.